

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на

Милко Дойчев Милков

(докторант на самостоятелна подготовка в докторска програма „Музика“, НБУ, с научен ръководител проф. д-р Милена Шушулова - Павлова)

на тема

„СЪВРЕМЕННИ ИНТЕРПРЕТАЦИОННИ ПРОБЛЕМИ В КАМЕРНОТО И СОЛОВО МУЗИЦИРАНЕ С ПИАНО“

за присъждане на образователната и научна степен „доктор” (професионално направление: 8.3. „Музикално и танцово изкуство”)

от проф. д-р Евгения Михайлова Симеонова

Катедра “Пиано”, Теоретико – композиторски и диригентски факултет в Национална музикална академия “Проф. Панчо Владигеров” – София
(email:evgenia.simeonova@gmail.com)

Изследователският труд на Милко Милков според своята насоченост като „художественотворческа“ докторантура, съдържа два основни и взаимно допълващи се компонента – на изпълнителя и на теоретика. Без да цитирам подробно творческите постижения и развитие на артистичната кариера на докторанта, ще обобщя, че той вече има солидна биография на артист, пианист и педагог, готов да сподели своя личен изпълнителски опит от концертния подиум. Анализиранияте творби са представени през погледа му на интерпретатор, а изведените заключения са базирани изключително на изминатия собствен път към тези произведения. Това е съществен момент в неговата изследователска разработка, защото изводите са *проверени и оценени* в практиката /вместо използвания чуждоезиков глагол „апробирам“/.

Представената докторска дисертация на тема „СЪВРЕМЕННИ ИНТЕРПРЕТАЦИОННИ ПРОБЛЕМИ В КАМЕРНОТО И СОЛОВО МУЗИЦИРАНЕ С ПИАНО“ е структурирана в увод, три глави, заключение, справка за приносните моменти, библиография (4 заглавия на български, 1 на руски и преобладаващо интернет сайтове с

речници, енциклопедии и статии), нотни примери, приложения /стари редки издания/, разположени на 109 стр.

В *Увода* на труда Милко Милков посочва ясно и точно определя предмета, обекта и целта на изследването. Използван е *„основно методът на активно и пряко участие в концертна дейност, както и сравнителен и аналитичен подход към определените произведения за камерен състав с повече от един солов инструмент“*.

В *Първа глава* на дисертационния труд /“*ТЕОРЕТИЧНА И ТЕРМИНОЛОГИЧНА ОСНОВА*“/ в 5 подглави се проследява етимологията на термините интерпретация и художествена интерпретация, камерна музика, анализира се предварителната подготовка и репетиционния процес – всеизвестни, но важни теми за всеки професионален музикант от гледна точка на комплексния характер на художествено-творческите търсения. С интерес прочетох изказаните мнения и мисли на докторанта, извлечени от опита му на изпълнител на концертния подиум. Все пак бих отбелязала, че на места езикът е повече разказвателен, отколкото научно-аналитичен /стр.16, 22, 23, 24/. Струва ми се, че интересните случки и разговори биха имали по-добро място под черта.

За център на изследването определям втора глава – *„ИНТЕРПРЕТАЦИОННИ ПРОБЛЕМИ В КАМЕРНОТО И СОЛОВО ИЗПЪЛНИТЕЛСТВО“*.

В подглава 2.1. М. Милков разглежда *Изпълнителски проблеми и подходи при работата на пианиста върху Концерт за пиано, цигулка, виолончело и оркестър (Троен концерт) от Лудвиг ван Бетовен*. Като изпълнител на тази творба мога да потвърдя верността на изведените исторически факти, детайлния подход на пианиста за овладяване на клавишната партия в контекста на ансамбловите трудности с останалите инструменталисти, диригент и оркестър. В изпълнителския анализ на творбата проличава опита и ерудицията на дисертанта, който с лекота въвежда в инструменталната образност, препоръчва различни динамични нюанси, пръстовки, щрихи,

авторови указания, организация на музикалната тъкан и изработване на баланса между инструментите по партитура. Дисертантът е добре запознат с най-добрите образци на изпълнение в световната концертна практика и коментира компетентно различията в интерпретациите.

Посочените нотни примери от избраното издателство биха били по-ясни и полезни в подкрепа на аналитичните съждения, ако се слагат за тактовете или фразите за които се говори в текста /тези изисквания са регламентирани в реферираните музикални издания/.

В подглава 2.2 *Изпълнителски и интерпретационни проблеми пред солистите в Концерт за две пиано и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк* Милко Милков прави уговорката, че в „анализа ще се концентрирам преди всичко върху изпълнителските и интерпретационни проблеми през призмата на партията на първо пиано, тъй като при изпълнението на Концерта, състояло се на 15 март 1014 в залата на Държавна опера – Варна, аз свирех партията на първото пиано“./стр.48/

Тази теза е теоретично погрешна, доколкото свиренето в клавирен ансамбъл трябва да бъде винаги „през партията на другия“, след което дисертантът в известна степен оборва себе си, включвайки и частичен анализ на второ пиано. Изпълнителските мисли са интересни, асоциативни, колоритни и емоционални. Ценното е, че те са изведени от концертното изпълнение на творбата. Докторантът предлага свои решения на интерпретационните задачи в Концерта, свързани със звукоизвличане – много детайлно изследвано, което оценявам високо. Звуково балансиране, динамично моделиране, ритмическа и щрихова характерност, избор на темпо и употреба на педал, пръстовки, кулминации, отлично познаване партията на партньора и партитурата, реплики между солисти и оркестър, ролята на диригента и прочие – сходни мисли и търсения, които са ме занимавали и мен при изпълнението му.

Прави впечатление фактът, че в сравнително оскъдната (откъм книжна литература) библиографска справка Милко Милков не споменава /вероятно не знае/ за съществуването на защитената дисертация в България „*Интерпретационни проблеми в произведенията за клавирно дуо на Франсис Пуленк*“ през 2015 г. на пишещия тези редове; още по-малко публикуваните статии по темата в достъпни електронни и хартиени издания. Липсва базисната литература за този автор. Потърсих и интересния момент за използването на *звънтящия напевен звук на гонговете гамелан* в Концерта, който е споменат /на стр.46/, но не е посочен с нотен пример и цитирани източници.

В трета глава *КЛАСИЧЕСКИ ИЗПЪЛНИТЕЛСКИ И ИНТЕРПРЕТАЦИОНЕН ПОДХОД ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ ИЛИ ЗАПИС НА ПИЕСИ ОТ ПОПУЛЯРНАТА МУЗИКА* не успях да открия «дисертабилния» момент на разработката в частта *ЗАПИС НА ПИЕСИ ОТ ПОПУЛЯРНАТА МУЗИКА*. Не разбирам какви са «*трудностите да се определи реда на пиесите и тяхната последователност*»?! /т. 3.3. стр. 80/. Този голям «микс» от пиеси е насочен наистина към любителски кръгове, обичащи «леката» класика, отколкото с адрес «класически», професионално образовани пианисти. Дори така уважавам желанието на колегата да сподели и друг аспект от своя изпълнителски опит. Чудесно е, когато един добър музикант регистрира свои изпълнения на диск /записен екип, издател, авторски права?/, но «разказан», този процес няма теоретико-приносен характер - само обогатява творческия опит и допълва спектъра на изпълнителската дейност на пианиста. За мен мястото на този диск е в *СПИСЪК КОНЦЕРТИ* като №7 от концертната активност на дисертанта.

Единствено в подглава 3.6. *Специфика и особености на записа на дигитално пиано в MIDI формат* ме заинтригува като експеримент „*включването на синтетична оркестрация*“ и получаването на „*ново, съвсем различно и съвременно звучене*“, както и т. 3.7. *Технологично описание на процеса на запис на пиано и синтетичен оркестър*.

Авторефератът /разположен на 16 страници/ представя добросъвестно дисертационния труд. Приложен е и списък с изискуемите публикации по темата /три/ в периода 2014-2017/2018 г.

Като висша форма на естетско музициране съм съгласна с извода на Милко Милков, че камерната музика „е специфична форма на емоционално и интерпретационно изразяване, начин да покажеш себе си като изпълнител, но и да подадеш ръка на партньора си. Камерното музициране винаги дава възможности, дава знания и израстване на свиреция“.

Изведените приноси на дисертационния труд приемам, частично с известни резерви за т. 6 и т. 7 /стр. 102/.

/Публикациите в интернет пространството са въпрос на личен избор и добра реклама. Многото „лайкове“ са комплимент за изпълнителя, те са признание за изпълнителските му постижения, но в никакъв случай не могат да се приемат и приравнят като приноси в дисертационна теза/.

В заключение:

*Оставайки с някои критични бележки по текста, но убедена в художествената стойност на представената във връзка с него музикалноизпълнителска дейност, предлагам на уважаемото научно жури да присъди на **Милко Дойчев Милков** образователната и научна степен „доктор“.*

30.10. 2020 г.

Подпис: